

سرپال دارک (تاریک) – یاران یو اودار و یاتپته فریز- ۲۰۱۷

نوح : چیزهایی وجود دارد که ذهن کوچک ما هرگز درک نخواهد کرد آنچه ما می‌دانیم یک قطره است. چیزی که ما نمی‌دانیم، یک اقیانوس.

مارتا: همه ما با یک پایان روبه‌رو هستیم. مرده‌ها مدت‌هاست که ما را فراموش کرده‌اند. آنها درباره ما قضاوت نمی‌کنند.

آمار خوانی

۵۴ درصد معلمان زیر خط فقر هستند

سوسن یحیی‌پور: چند روز پیش تجارت‌نیوز در گفت‌وگویی با وحید محمودی، اقتصاددان و استاد دانشگاه تهران، خبر از تحلیل جدید او داد که طبق آن خط فقر برای یک خانواده دونفره یعنی یک زن و یک مرد حدود ۳۲ میلیون تومان است؛ اما نکته‌های دیگری نیز در این گفت‌وگو بود. در واقع «فقر چیست و خط فقر چقدر است؟» به موضوعی بحث‌برانگیز در این روزهای اقتصاد ایران بدل شده است. وحید محمودی، اقتصاددان و استاد دانشگاه تهران، معتقد است: «خط فقر نمی‌تواند واقعیات را به‌خوبی به نمایش بگذارد؛ چون این شاخص برای خانوار به لحاظ ترکیب، بُعد و مناطق جغرافیایی متفاوت است». هرچند محمودی در کتاب «اندازه‌گیری فقر و توزیع درآمد در ایران»، سال‌های ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۳ را بررسی کرده است که آخرین به‌روز‌رسانی این مطالعات (آبان ماه ۱۴۰۱) نشان می‌دهد خط فقر مطلق برای یک خانوار دونفره ساکن شهر تهران، ۳۲ میلیون تومان است. برای خانوار روستایی در استان تهران نیز ۱۵میلیون و ۷۰۰ هزار تومان تخمین زده می‌شود. در ادامه چند سؤال را که به نظر برای شرایط کنونی نمی‌توان به‌راحتی از کنارشان گذشت، مرور می‌کنیم.

♦ **جدیدترین برآورد شما از خط فقر مطلق شهری و روستایی چه رقمی را نشان می‌دهد؟**

در کتاب «اندازه‌گیری فقر و توزیع درآمد در ایران»، سال‌های ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۳ را بررسی کرده‌ام. آخرین به‌روز‌رسانی مربوط به آبان ماه سال جاری است. براساس این مطالعات، خط فقر مطلق برای یک خانوار دونفره ساکن شهر تهران، ۳۲ میلیون تومان است. برای خانوار روستایی در استان تهران نیز ۱۵میلیون و ۷۰۰ هزار تومان تخمین زده می‌شود. در ضمن، محاسبات ما نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۰، خط فقر مطلق برای یک خانوار شهری ساکن شهر تهران ۲۲میلیون و ۲۲۰ هزار تومان بود. برای خانوار روستایی ساکن استان تهران نیز ۸۰۰ هزار تومان بوده است؛ اما الان، بر مبنای تورم سالانه حدود ۴۵درصدی امسال، خط فقر در شهر تهران به ۳۲ میلیون تومان رسیده است.

♦ **آیا می‌توان گفت فقر فراگیر شده است؟**

وقتی سیاست‌های تعدیل در سال ۱۳۶۸ به اجرا درآمد، یک موج تورمی در کشور به راه افتاد. در واقع، در آن برهه زمانی سیاست «اجماع واشنگتنی» با سیاست تعدیل اقتصادی که ریشه آن در تفکر «ریگانیم» و «تاجریسم» در آمریکا و بریتانیا بود، از سوی بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول به کشورهای دیگر ازجمله ایران توصیه شد. بعد از اجرای این سیاست‌ها با موجی از تورم و افزایش فقر و نابرابری مواجه شدیم. روش شوک‌درمانی هم پاسخ مناسبی برای اوضاع پیش‌آمده نبود و من در کتابم اشاره کردم که چقدر اثر سیاست‌های تعدیل بر فقر و نابرابری منفی بوده است.

در آن مقطع زمانی، نرخ تورم به حدود ۵۰ درصد رسید، الان هم تورم حدود ۵۰ درصد است. با وجود اینکه دولت فعلی مدعی است که تفکری متفاوت از تفکر دولت هاشمی دارد؛ اما باز با همان روش شوک‌درمانی، ارز چهارهزارو ۲۰۰تومانی را حذف کرد؛ یعنی سیاست غلط دولت روحانی را با روش غلط اصلاح کرد.

در خردادماه سال ۱۳۹۷ با روزنامه «شرق» گفت‌وگویی داشتم و در آنجا به‌شدت این تصمیم ارز چهارهزارو ۲۰۰تومانی را زیر سؤال بردم که اساسا تصمیم‌گیری غلطی است و آثار نامیمون فراوانی به دنبال خواهد داشت. یک تصمیم اشتباه از سوی دولت روحانی گرفته شد. بعد هم دولت رئیسی با یک تصمیم اشتباه دیگر اوضاع را بدتر کرد. ریشه اصلی بخش درخورنوجه اعتراضات امروز همین افزایش فقر، محرومیت و گرانی‌های فزاینده‌ای است که به جامعه تحمیل شده است.

قیمت برخی کالاها تا ۸۰ درصد و کالایی مثل روغن بیش از ۳۲۰ درصد در سال جاری نسبت به سال گذشته افزایش داشته است. وقتی شاخص CPI محاسبه می‌شود، مبنای تورمی حدود ۳۶۰ کلاست؛ ولی اگر ۱۵،۱۰ قلم کالای اساسی را که مبنای محاسبه فقر مطلق خوراکی است، مبنأ قرار دهیم، تورم سبب به مراتب از تورم شاخص قیمت مصرف‌کننده بالاتر است. به‌همین‌دلیل افرادی که در دهک‌های پایین درآمدی قرار دارند؛ چون نیاز مصرفی‌شان به این کالاها زیاد است، اغلب در مناطق دورافتاده هستند و هزینه‌های دیگری به آنها تحمیل می‌شود و تا کالای به دست‌شان برسد، تورم بیشتری را تجربه می‌کنند.

♦ **دراین بین، وضعیت طبقه متوسط به‌ویژه استادان دانشگاه و معلمان چگونه است؟**
اکثر کارمندان و کارگران در طبقه متوسط قرار می‌گیرند و بخشی از صاحبان بنگاه‌های کوچک و متوسطی هم هستند که در نتیجه تورم‌ها و بالابودن هزینه مبادله وضعیت درآمدی درخورنوجهی ندارند. همه این بارها بر طبقه متوسط سوار می‌شود و این طبقه را به سمت پایین هل می‌دهد. الان، دریافتی یک استاد تمام پایه ۲۲ دانشگاه تهران ۲۶ میلیون تومان است که عملاً زیر خط‌فقر قرار می‌گیرد. این در حالی است‌که حدود ۱۰ سال قبل، استادانی که جزء طبقه نخبه و متوسط جامعه هستند، زیر خط فقر قرار نداشتند و جزء افراد متوسط به بالا قرار می‌گرفتند. براساس مطالعاتی که بنده و دانشجویانم انجام داده‌ایم، ۵۴ درصد از معلمان شهر تهران زیر خط فقر درآمدی و زمانی قرار دارند؛ البته این آمار برای دو سال قبل است و الان تعمیق یافته است. ساختار اداری ما فریه است؛ حدود پنج میلیون کارمند داریم که جزء طبقه متوسط هستند و به‌شدت تحت فشارند.

♦ **آیا اوستا یارانه، کمک‌های معیشتی و سد کالا پاسخ‌گوی نیازهای طبقه متوسط و فقیر است؟**

خیر، به‌گونه‌ای که امروز آمارها نشان می‌دهد حدود ۷۰ درصد جمعیت کشور نیازمند حمایت هستند یا اینکه وقتی گفته می‌شود به ۹۰ درصد یارانه تعلق می‌گیرد؛ یعنی طبقه متوسط نابود شده است. الان، چیزی به نام طبقه متوسط دیگر باقی نمانده و جامعه کاملاً دوقطبی شده است. در این جامعه دوقطبی، دو دهک درآمدی وجود دارند که وضعیت آنها در نتیجه تورم بهتر و بهتر می‌شود و وضعیت مابقی یعنی ۸۰ درصد جامعه بدتر و بدتر می‌شود. بدیهی است که نابودی طبقه متوسط هم آثار سیاسی، اقتصادی و اجتماعی متعددی را به دنبال دارد.

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران
● صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲
● تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۲۷۰
● نامبر: ۸۸۹۲۵۴۶۷
● تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹
تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸
● توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز
تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴
● چاپ: مصیم
تلفن: ۴۴۵۲۳۲۷۵

www.sharghdaily.ir

شنبه ۱۲ آذر ۱۴۰۱
● ۸ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
● ۳ دسامبر ۲۰۲۲
● سال بیستم
● شماره ۴۴۳۶
● ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۱:۵۴
● اذان مغرب ۱۷:۱۱
اذان صبح فردا ۵:۲۹
● طلوع آفتاب ۶:۵۸

هفدهمین نشست کمیته بین‌دولت‌ها برای پاسداری از میراث فرهنگی ناملموس

یونسکو در شهر رباط مراکش در حال برگزاری است.
خبرگزاری‌های ایران و جهان هر چند ساعت یک بار خبری درباره ثبت یا عدم ثبت یکی از خارطه‌انگیزهای جهان منتشر می‌کنند. این نشست قرار است تا سوم دسامبر، ۱۲ آذر، ادامه پیدا کند و ایران شش پرونده مشترک و چندملیتی را در این کمیته به بررسی گذاشته است که تاکنون سه پرونده مشترک ایران رأی مثبت یونسکو را گرفته‌اند. آن‌طور که ایسنا گزارش داده است، ایران برای این دوره شش پرونده مشترک با عنوان «یلدا/چله» (مشترک با افغانستان)، «هنر ساختن و نواختن عود» (مشترک با سوریه)، «هنر ساختن و نواختن رباب» (مشترک با تاجیکستان و ازبکستان)، «جشن مهرگان» (مشترک با تاجیکستان، «سوزن‌دوزی ترکمن/ترکمن‌دوزی» (مشترک با ترکمنستان) و «پرورش کرم ابریشم و تولید سنتی ابریشم برای بافندگی» (مشترک با افغانستان، آذربایجان، ترکیه، تاجیکستان، ترکمنستان و ازبکستان) ارائه کرده است.

از یلدا تا عود همه مشترک

یورنیوز گزارش داده است که با ثبت نان‌باگت فرانسه و «شب یلدا/چله» به‌عنوان نوزدهمین میراث ناملموس مشترک با افغانستان در فهرست میراث جهانی یونسکو موافقت شد. پرونده شب چله یا یلدا که ایران در همکاری با افغانستان آن را تهیه کرده است، با وجود ایرادها و نقطه‌نظرات نمایندگان بسیاری از کشورها، سرانجام موفق شد در هفدهمین نشست کمیته بین‌دولت‌ها برای پاسداری از میراث فرهنگی ناملموس یونسکو ثبت شود. ایران پرونده یلدا را از سال ۱۳۹۳ در یونسکو به اشتراک گذاشته بود تا به‌عنوان میراث ناملموس چندملیتی ثبت شود؛ اما تا حدود شش سال بعد از آن، هیچ کشوری مشارکت در این پرونده را نپذیرفت. ایران سرانجام این پرونده را در اشتراک با افغانستان به یونسکو ارائه کرد.

این شب یلدا ۲۹ آذر ۱۳۸۷ در فهرست آثار ملی ایران ثبت شده است. پیش از ثبت «شب یلدا/چله» به‌عنوان میراث فرهنگی ناملموس در یونسکو، «مهارت ساختن و نواختن ساز عود» نیز به‌عنوان میراث فرهنگی ناملموس مشترک بین ایران و سوریه ثبت شده بود. پرونده عود یا بریط نیز در میان ۴۲ پرونده ارسانی از کشورهای مختلف مورد بررسی قرار گرفت و کارشناسان پس از بررسی ابعاد این پرونده، آن را به‌عنوان میراث جهانی به نام ایران و سوریه ثبت کردند. از نوازندگان معروف عود می‌توان به استاد بهروز، استاد کامکار، نگار بویان، نایب محمدی، شرف بیانی و ناظم‌پور اشاره کرد. به گزارش ایسنا، موسیقی عود در اکثریت قریب به اتفاق جوامع شهری و روستایی سوریه شنیده یا پخش می‌شود. همچنین پرونده «سوزن‌دوزی ترکمنی» یا «ترکمنی‌دوزی» در همکاری ایران و ترکمنستان تهیه و به‌عنوان بیستمین میراث ناملموس ایران مشترک با ترکمنستان وارد فهرست جهانی میراث ناملموس یونسکو شد.

۱۷میراث قبلی

ایران تا پیش از این، ۱۷ میراث ناملموس را در یونسکو به صورت ملی یا

همه میراث‌هایمان مشترک شد

چندملیتی ثبت کرده بود که شامل مهارت سنتی قالی‌بافی در کاشان، ردیف موسیقی ایرانی، تعزیه، موسیقی بخشی‌های خراسان، نقالی و داستان‌سرایی نمایشی در ایران، نوروز، هنر ساختن و نواختن کمانچه، آیین‌های پهلوانی یا زورخانه‌ای، مهارت ساخت و نواختن دوتار، دانش ساخت لنج، فرهنگ پخت و تقسیم نان لواش، قالی‌شویان، مهارت‌های سنتی قالی‌بافی در فارس، چوگان، نگارگری ایرانی، آیین زیارت کلیسای تادئوس و برنامه ملی پاسداری از هنر خوشنویسی به نام ایران می‌شود.

۲ پرونده برگشت‌خورده

دو پرونده «جشن مهرگان» و «هنر ساختن و نواختن رباب» که مشترک از سوی ایران و چند کشور دیگر به یونسکو معرفی شده بودند، از ورود به فهرست جهانی میراث ناملموس یونسکو بازماندند. مصطفی پورعلی، مدیرکل ثبت و حریم آثار و حفظ و احیای میراث معنوی و طبیعی که در نشست مراکش حضور داشت، در گفت‌وگوی کوتاهی با ایسنا تأیید کرد که «این دو پرونده «برقر» شده‌اند». پرونده «جشن مهرگان» که مشترک بین ایران و تاجیکستان تهیه شده، در سال ۱۳۹۹ نیز بازگشت داده شده بود. کارشناسان یونسکو درباره برگزاری این جشن در ایران ابهام‌هایی داشتند و معتقد بودند این جشن در تاجیکستان مفضل‌تر از ایران برگزار می‌شود. اما پرونده دیگر ایران که در این دوره از اجلاس یونسکو رد شد، «هنر ساختن و نواختن رباب» بود که مشترک از سوی ایران، ازبکستان و تاجیکستان در هفدهمین نشست کمیته بین‌دولت‌ها برای پاسداری از میراث فرهنگی ناملموس به بررسی گذاشته شد که آن هم به پیشنهاد کارشناس یونسکو برگشت خورد. ایران در سال ۱۳۹۷ به‌طور مشترک با افغانستان و پاکستان برای ثبت آن به یونسکو پیشنهاد داد، اما بعد آن را مشترک با ازبکستان و تاجیکستان به یونسکو فرستاد و از سال ۱۳۹۹ برای بررسی در یونسکو رزرو شده است.

فرهنگ پهلوانی برای باکو

همچنین «فرهنگ پهلوانی و ورزش زورخانه‌ای» به نام جمهوری باکو ثبت شد. این در حالی است که کشورمان برای ثبت این رشته ورزشی به نام خود تلاش زیادی داشته و فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای نیز در سال ۱۳۸۳ با حضور نمایندگان بیش از ۱۱ کشور جهان در تهران تأسیس و رسماً آغاز به کار کرده است. **باگت فرانسوی**
فرانسه درخواست خود را برای ثبت نان‌باگت حدود نزدیک به دو سال پیش به یونسکو ارائه داده بود، درحالی‌که ایران پرونده یلدا را به‌عنوان میراث فرهنگی ناملموس چندملیتی از هشت سال پیش به‌جریان انداخته بود، ولی به دلیل داوطلب‌نشدن کشور دیگری تا دو سال پیش این پرونده معطل باقی مانده بود تا اینکه افغانستان مشارکت در آن را پذیرفت. اماونل مکنون با انتشار تصویری از نارباگت در حساب توییتری خود از این تصمیم یونسکو استقبال کرد. دومینیک آتراکت، رئیس فدراسیون نانوایی‌های فرانسه نیز این تصمیم یونسکو را «قدردانی از جامعه نانوایان و شیرینی‌پزان فرانسه» دانست.

♦ مسابقات کلف قهرمانی کشور در ده بانوان بالای ۱۸ سال پنجشنبه ۱۰ آذر با حضور ۳۷ ورزشکار از ۱۰ استان برگزار شد.
عکس: مصطفی رودکی / میزان

هنر خوانی

گلستانی وپور آذری همچنان در بازداشت

تسنیم با بازداشت «سهیلا گلستانی» و «حمید پورآذری» از بازیگران تئاتر به دست ضابط قضائی خبر داده است. طبق گزارش این خبرگزاری دستگیری این دو بازیگر تئاتر پس از انتشار یک ویدئو صورت گرفت. این دو بازیگر ویدئوی خود را یکشنبه ۶ آذر در شبکه‌های اجتماعی پخش کردند. در متن خبر این خبرگزاری آمده است: «در این ویدئو حمید پورآذری و سهیلا گلستانی با کشف حجاب در قاب تصویر جای گرفته‌اند و تعدادی مرد و زن جوان در سکوت در کنار این دو بازیگر و هنرمند تئاتر قرار می‌گیرند که در آن همه زنان حاضر کشف حجاب کرده‌اند». همچنین در تحلیلی غیرمرسوم این خبرگزاری به سراغ یک کارشناس حقوقی رفته و سعی کرده به این سؤال پاسخ دهد که علت حقوقی بازداشت این دو چیست؟ در این زمینه یک کارشناس حقوقی که نامش منتشر نشده، به تسنیم گفت: «ماده ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی بخش تعزیرات (مصوب ۱۳۷۵) در این زمینه اظهار می‌کند «هرکس علناً در انتظار و اماکن عمومی و معابر تظاهر به عمل حرامی کند، علاوه بر کیفر عمل به حبس از ۱۰ روز تا دو ماه یا تا (۷۴) ضربه شلاق محکوم می‌شود و درصورتی که مرتکب عملی شود که نفس آن عمل دارای کیفر نیست؛ ولی عفت عمومی را جریحه‌دار کند، فقط به حبس از ۱۰ روز تا دو ماه یا تا (۷۴) ضربه شلاق محکوم خواهد شد. در تبصره این ماده آمده است: زنانی که بدون حجاب شرعی در معابر و انتظار عمومی ظاهر شوند، به حبس از ۱۰

روز تا دو ماه یا از ۵۰ هزار تا ۵۰۰ هزار ریال جزای نقدی محکوم خواهند شد». در خبر این خبرگزاری به نقل از این کارشناس تصریح شده است که بند (ب) این قانون مرتبط با ویدئوی این دو است که در آن آمده است «چنانچه افراد را به ارتکاب جرائم منافی عفت یا استعمال مواد مخدر یا روان‌گردان یا خودکشی یا انحرافات جنسی یا اعمال خشونت‌آمیز تحریک یا ترغیب یا تهدید یا دعوت کند یا فریب دهد یا تشویق ارتکاب یا استعمال آنها را تسهیل کند یا آموزش دهد، به حبس از ۹۱ روز تا یک سال یا جزای نقدی از پنج تا ۲۰ میلیون ریال یا هر دو، مجازات می‌شود». البته یک نکته در این خبر مغفول مانده است و آن اینکه آیا دادگاهی تشکیل شده است و این حکم برای‌شان در نظر گرفته شده و آیا شکل دیگری از برخورد نمی‌توانست درمورد این دو هنرمند تئاتر که افراد شناخته‌شده‌ای هستند، مورد استدلال و توجه قرار گیرد؟ به گزارش اعتمادآنلاین همچنین از دیگر بازیگران تاکنون سجاد افشاریان و علی به‌دادسرای زندان اوین احضار شده‌اند که درحال حاضر هر دو با قید وثیقه آزاد هستند.

در این مدت روند بازداشت هنرمندان و روزنامه‌نگاران رو به افزایش بوده است؛ هرچند هنگامه قاضیانی و کتایون ریاحی بعد از حدود ۱۰ روز بازداشت، در هفته گذشته آزاد شده‌اند.

عکس خوانی

ماه‌پایانی سال ۲۰۲۲

کاردين طي گزارشي با انتشار عکس‌های منتخب هفته اخير در رسانه‌ها به مرور آنچه در جهان گذشته، پرداخته است. این انتخاب‌ها به مناسبت ماه پایانی سال میلادی است و گذری کوتاه بر اتفاقاتی که در گوشه و کنار جهان رخ داده می‌افکنند. اتفاقاتی که شامل زلزله، جنگ، مراه کش و... می‌شود و در نقطه‌های مختلف جهان از حملات روسیه به خرسون، خرابی‌های زلزله سانجور و مهاجران در کاله را شامل می‌شود. ایسنا این عکس‌ها را انتخاب کرده است و در ادامه می‌آید. هر کدام از عکس‌ها روایتی است از آنچه در آن منطقه می‌گذرد.

بانکوک، تایلند: معترضان در جریان تظاهراتی در نزدیکی نشست همکاری اقتصادی آسیا و اقیانوسیه در بانکوک، روی پلیس ضدشورش رنگ پاشیدند.
کرانه باختری: یک کودک فلسطینی پس از تخریب مدرسه توسط ارتش اسرائیل در روستای مسافر‌بطا در کرانه باختری اشغالی، در کنار بقایای مدرسه می‌دود. این تخریب به دنبال حکم دادگاه در اوایل سال جاری در قبال هشت روستای فلسطینی در این منطقه صورت گرفت.

دونسک، اوکراین: یک سرباز اوکراینی از یک تانک روسیه غنیمت گرفته‌شده در خط مقدم دونسک به بیرون نگاه می‌کند.
کاله، فرانسه: پدر و برادرزاده‌ای به نام محمود، مهاجرانی از سوریه هستند که خودشان را در پتوهایی در شهر کاله پوشانده‌اند. پدر بیش از یک هفته است که در کاله اقامت داشته است. پلیس چادر او را گرفته است، به همین دلیل زیر یک پل عابر پیاده در مرکز شهر، به همراه شش نفر دیگر برای گرما جمع شده و خوابیده است. یک سال از غرق‌شدن حداقل ۲۷ مهاجر بر اثر واژگونی قایق آنها در کاتال

مانش می‌گذرد. در حالی که این ترازدی تا حدی به دلیل هماهنگی بهتر بین گارد ساحلی فرانسه و بریتانیا فعلاً دیگر تکرار نشده است، ولی در نگاه اول تغییر چندانی در شرایط دشوار مهاجران در شمال فرانسه مشاهده نمی‌شود.